

PRZEDMIOTOWE OCENIANIE
I WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA NIEMIECKIEGO
dla klas VII i VIII
Nauczyciel uczący Dorota Waśków

I. Ogólne wymagania edukacyjne

1. W ramach lekcji języka niemieckiego uczeń nabywa wiadomości i umiejętności językowe określone w podstawie programowej.
2. Uczeń obowiązany jest regularnie uczęszczać na wszystkie lekcje przedmiotu i czynnie w nich uczestniczyć, uczyć się na bieżąco, odrabiać zadania domowe, a w razie nieobecności nadrobić zaległości bezzwłocznie lub po upływie tygodnia w przypadku dłuższej nieobecności.
3. W razie nieobecności na sprawdzianie uczeń ma obowiązek zaliczyć go w późniejszym terminie ustalonym z nauczycielem.
4. Uczeń ma obowiązek posiadać zeszyt prowadzony na bieżąco i wymagany podręcznik oraz zeszyt ćwiczeń.
5. Uczeń ma prawo do jednego nieprzygotowania (np.) w ciągu okresu nie podając powodu, które zgłasza na początku lekcji oraz do dwóch braków zadań domowych i do dwóch braków zeszytu. Kolejny brak zadania lub zeszytu jest równoznaczny z otrzymaniem 0pkt./5pkt..
6. Ocenie podlega aktywność ucznia na lekcji. Uczeń otrzymuje 0pkt/5pkt. za aktywność w przypadku:
  - gdy brak podręcznika lub zeszytu ćwiczeń uniemożliwia mu wykonywanie zadań na lekcji,
  - gdy uczeń nie sporządza notatek na lekcji,
  - stwierdzenia przez nauczyciela dużych braków w zeszycie ucznia (ponad 3 lekcje) nie spowodowanych dłuższą nieobecnością ucznia w szkole (ponadtygodniową) w danym miesiącu
7. Uczeń ma prawo poprawiać oceny częściowe w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.

II. Sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów

Osiągnięcia edukacyjne uczniów sprawdzane są poprzez:

- *sprawdziany* (trwające 30min.-45 min.) – obejmujące większy zakres materiału (jeden lub dwa rozdziały z podręcznika), w formie opisowej (tworzenie zdań o podanych celach komunikacyjnych (reakcje językowe), krótkie i długie formy użytkowe, dłuższe wypowiedzi pisemne na dany temat) lub w formie testu leksykalno-gramatycznego (pytania zamknięte i/lub otwarte); zapowiedziane tydzień wcześniej **10pkt. 2-3**
- *kartkówki* (trwające ok. 15 min.) – obejmujące 3 ostatnie lekcje; nie muszą być zapowiedziane **5pkt. 6-8**
- *praca w grupie* **5pkt. 1**
- *odpowiedzi ustne* – z trzech ostatnich lekcji **5pkt. 1-2**
- *aktywność na lekcji* **5pkt.**
- *prace domowe* **5pkt. 4-6**

- *Na początku roku szkolnego nauczyciel podaje uczniom przybliżoną ilość zaplanowanych form sprawdzających.*

Ocenię podlegają następujące trzy obszary językowe: leksyka, gramatyka i wymowa oraz cztery sprawności językowe: mówienie, pisanie, rozumienie tekstu słuchanego, rozumienie tekstu czytanego.

Formy sprawdzania wiedzy leksykalno-gramatycznej:

- testy leksykalno-gramatyczne - pytania zamknięte i /lub pytania otwarte: tworzenie pytań, układanie rozsypanki zdaniowej, tłumaczenie zdań itp.,
- sprawdziany w formie opisowej,
- kartkówki ze słówek,
- odpowiedzi ustne

Formy sprawdzania poprawności wymowy:

- czytanie na głos tekstów,
- na bieżąco podczas odpowiedzi ustnych

Formy sprawdzania sprawności mówienia (formy wypowiedzi ustnych):

- prowadzenie dialogów o określonych celach komunikacyjnych: udzielanie i uzyskiwanie informacji, relacjonowanie, negocjowanie, wyrażanie i uzasadnianie własnej opinii, wyrażanie swoich stanów emocjonalnych,
- opisywanie ilustracji oraz prowadzenie rozmowy na jej podstawie (obrazek jako materiał stymulujący),
- dłuższe wypowiedzi na dany temat – prezentacja tematu (np. rodzina, sposób spędzania wolnego czasu itd.), opowiadanie tekstu, referat

Formy sprawdzania sprawności pisania:

- pisanie krótkich form użytkowych: kartka pocztowa, notatka, ogłoszenie, zaproszenie, życzenia, ankieta,
- pisanie dłuższych form użytkowych: list prywatny, list formalny,
- pisanie dyktanda

Formy sprawdzania rozumienia tekstu słuchanego i czytanego:

- testy pisemne (prawda/fałsz, dopasowywanie odpowiedzi, wybór spośród kilku odpowiedzi),

III. Kryteria oceniania:

Prace oceniane są według skali:

0-34,9%- niedostateczny
 35,0-49,9% dopuszczający
 50-69,9-dostateczny
 70-84,9-dobry
 85,0-98,9-bardzo dobry
 99% celujący

IV. Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

- **Ocena: NIEDOSTATECZNY**

Leksyka i gramatyka: Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował treści programowych w minimalnym stopniu. Nieznajomość najprostszego słownictwa oraz podstawowych zagadnień leksykalnych i gramatycznych nie pozwala mu na komunikację.

Komunikacja i wymowa: Nie potrafi wypowiedzieć prostych fraz, odtworzyć prostego tekstu. Błędy wymowy uniemożliwiają zrozumienie jego wypowiedzi.

Umiejętność pisania: Uczeń nie potrafi poprawnie zbudować nawet prostych zdań. Nie potrafi wypełnić formularza, napisać krótkiej formy użytkowej (kartki pocztowej, notatki, ogłoszenia itp.).

Rozumienie tekstów słuchanych i czytanych: Nie rozumie tekstu, nie wylapuje nawet pojedynczych słów, nie jest w stanie wykonać żadnego zadania nawet z pomocą nauczyciela. Nie rozumie poleceń nauczyciela i innego rozmówcy, treści komunikatów. Zwolnienie tempa mówienia i powtórzenie nie przyczynia się do zrozumienia informacji. Nie potrafi poprawnie czytać. Nie przejawia żadnej aktywności na zajęciach.

- **Ocena: DOPUSZCZAJĄCY – wymagania konieczne**

Na ocenę dopuszczającą uczeń powinien opanować co najmniej **34,9% treści programowych.**

Leksyka i gramatyka: Jego znajomość struktur leksykalno-gramatycznych jest bardzo powierzchowna i ogólnikowa.

Komunikacja i wymowa: Uczeń z pomocą nauczyciela potrafi porozumieć się w prostych sytuacjach życiowych, opisać obrazek, udzielić i uzyskać informacje. Nie potrafi samodzielnie wypowiadać się na dany temat, ma duże trudności z negocjowaniem, wyrażaniem opinii, relacjonowaniem. Popełnia liczne błędy fonetyczne, gramatyczne i leksykalne utrudniające komunikację.

Umiejętność pisania: Uczeń potrafi napisać krótką formę użytkową i list prywatny, nie przestrzega jednak wszystkich wymogów formalnych, popełnia liczne błędy językowe i ortograficzne

Rozumienie tekstów słuchanych i czytanych: Rozumienie tekstów jest cząstkowe, uczeń często gubi główną myśl tekstu. Słabo rozumie polecenia nauczyciela.

Estetyczne prowadzenie zeszytu bierzemy na plus.

- **Ocena: DOSTATECZNY – wymagania podstawowe**

Na ocenę dostateczną uczeń powinien opanować co najmniej **49,9% treści programowych.**

Leksyka i gramatyka: Uczeń dysponuje ubogim zasobem słownictwa i struktur gramatycznych, posiada jednak solidne podstawy wiedzy i umiejętności językowych, zna podstawowe zagadnienia leksykalne i gramatyczne.

Komunikacja i wymowa: Uczeń z niewielką pomocą nauczyciela porozumiewa się w prostych codziennych sytuacjach. Jego dłuższe wypowiedzi nie są również całkowicie samodzielne. Potrafi wyrazić swoją opinię, choć ma trudności z jej uzasadnieniem, podejmuje próby negocjacji i formułowania kompromisu. Popełnia błędy fonetyczne, leksykalne i gramatyczne, ale komunikacja jest zachowana, choć chwilami utrudniona.

Umiejętność pisania: Uczeń opanował w stopniu zadowalającym umiejętność formułowania tekstów pisanych. Dotyczy to krótkich form użytkowych i listu

prywatnego. Ma natomiast trudności formalnego.

z redagowaniem listu

Rozumienie tekstów słuchanych i czytanych: Uczeń rozumie główne zagadnienia, potrafi określić myśl przewodnią tekstu i wydobyć kluczowe informacje, nie dostrzega jednak detali.

Rozumie polecenia nauczyciela, komunikaty i teksty, choć czasami potrzebuje zwolnienia tempa mówienia bądź powtarzania.

- **Ocena: DOBRY – wymagania rozszerzające**

Na ocenę *dobrą* uczeń powinien opanować co najmniej **69,9% treści programowych**:

Leksyka i gramatyka: Uczeń opanował materiał gramatyczno-leksykalny w stopniu umożliwiającym mu samodzielne i w miarę swobodne porozumiewanie się, dłuższe ustne i pisemne wypowiedzanie się na dany temat. Drobne braki w opanowaniu materiału w nieznaczny sposób wpływają na jego bogactwo językowe i poziom wypowiedzi.

Komunikacja i wymowa: Uczeń samodzielnie porozumiewa się w prostych sytuacjach życiowych, samodzielnie prowadzi dialogi, negocjacje, potrafi nawiązać rozmowę, wyrazić i uzasadnić swoją opinię, doprowadzić do kompromisu. Potrafi szczegółowo opowiedzieć tekst, opracować dany temat, przygotować referat. Jego wypowiedzi są spójne i logiczne. Pełnia nieliczne błędy językowe i fonetyczne, które jednak nie zakłócają komunikacji, nie są rażące.

Umiejętność pisania: Uczeń opanował w stopniu dobrym umiejętność pisania, w tym listu formalnego. Pełnia nieliczne błędy językowe. Przekazuje zadane informacje w sposób poprawny, spójny i logiczny, dostosowuje formy wypowiedzi do wymogów formalnych.

Rozumienie tekstów słuchanych i czytanych: Uczeń potrafi wydobyć większość potrzebnych informacji ze słuchanego bądź czytanego tekstu i przekazać je, pisemnie lub ustnie. Rozumie komunikaty i teksty, gdy są one wypowiedzane w normalnym tempie i bez powtórzeń.

- **Ocena: BARDZO DOBRY – wymagania dopełniające**

Na ocenę *bardzo dobrą* uczeń powinien opanować co najmniej **84,9% treści programowych**:

Leksyka i gramatyka: Uczeń zna wszystkie struktury leksykalno-gramatyczne i stosuje je poprawnie. Bogaty zasób słownictwa i struktur gramatycznych sprawia, że jego wypowiedzi cechuje wysoki poziom samodzielności i swobody w wyrażaniu swoich myśli w języku obcym.

Komunikacja i wymowa: Uczeń potrafi swobodnie poprowadzić rozmowę na tematy, które są mu znane, objęte programem nauczania. Jego wypowiedzi są płynne, spójne, logiczne i bogate językowo, w swoich wypowiedziach używa zaawansowanych struktur leksykalno-gramatycznych. Pełnia drobne błędy fonetyczne i językowe, które nie obniżają znacząco poziomu jego wypowiedzi.

Umiejętność pisania: Uczeń opanował w bardzo dobrym stopniu umiejętność formułowania tekstów pisanych: krótkich i dłuższych form użytkowych. Przekazuje zadane informacje w sposób poprawny, spójny i logiczny, dostosowuje formy

wypowiedzi do wymogów formalnych. Stosuje różnorodne struktury leksykalno-gramatyczne oraz wyrażenia idiomatyczne. Popelnia nieliczne błędy językowe.

Rozumienie tekstów słuchanych i czytanych: Z bardzo dobrym wynikiem wykonuje ćwiczenia sprawdzające detaliczne rozumienie tekstów słuchanych i czytanych.

W zakresie sprawności rozumienia ze słuchu: uczeń rozumie w całości tekst bądź komunikat (zarówno kluczowe informacje, jak i detale), którego temat, leksyka i struktury gramatyczne objęte są programem nauczania.

W zakresie rozumienia tekstu czytanego: uczeń jest w stanie bez pomocy słownika zrozumieć tekst zwarty lub dialog na tematy znane, ale także takie, które przekraczają zasób jego środków językowych, stosuje domysł na podstawie kontekstu.

- **Ocena: CELUJĄCY – wymagania**

Na ocenę celującą uczeń powinien opanować co najmniej **99 % treści programowych:**

Leksyka i gramatyka: Uczeń w całości opanował materiał leksykalno-gramatyczny, a także ma wiedzę i umiejętności językowe wykraczające poza program nauczania. Samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, wykonuje dodatkowe zadania potwierdzające jego umiejętności w zakresie wszystkich sprawności językowych.

Komunikacja i wymowa: Biegłe posługuje się językiem obcym, jego wypowiedzi są swobodne i płynne, bogate w wyrażenia idiomatyczne i świadczące o dużej znajomości zaawansowanych struktur gramatyczno-leksykalnych. Nie popełnia błędów w wymowie, posiada bezbłędny akcent i intonację.

Umiejętność pisania: Uczeń potrafi ująć dany temat wieloaspektowo, stosując różnorodność myśli i argumentów, w sposób oryginalny, w eleganckim stylu i poprawnej formie (np. rozprawki, opowiadania).

Jego prace pisemne posiadają nienaganną stronę stylistyczną, ortograficzną i interpunkcyjną, cechuje je bogactwo struktur leksykalno-gramatycznych i frazeologii.

Rozumienie tekstów słuchanych i czytanych: Z bardzo dobrym wynikiem wykonuje zadania sprawdzające jego zrozumienie tekstów słuchanych i pisanych o podwyższonym stopniu trudności.

Jednym z warunków otrzymania oceny celującej jest praca na zajęciach koła przedmiotowego lub olimpijskiego, a także osiągnięcie wysokich wyników w konkursach.

JĘZYK NIEMIECKI – dostosowanie wymagań edukacyjnych z języka niemieckiego do indywidualnych potrzeb edukacyjnych uczniów

I. Dostosowanie wymagań edukacyjnych z języka niemieckiego do potrzeb edukacyjnych uczniów z dysleksją rozwojową oraz dla uczniów o obniżonych wymaganiach edukacyjnych:

1. Pozostawianie większej ilości czasu – w razie wystąpienia takiej potrzeby u ucznia - na przyswojenie danej partii materiału językowego.
2. Sprawdzanie wiadomości ucznia często i z krótszych partii materiału.
3. Preferowana forma sprawdzania wiadomości i umiejętności językowych ucznia – wypowiedzi ustne.
4. Wypowiedzi ustne:
  - a) odpytywanie po uprzedzeniu, kiedy i z czego dokładnie uczeń będzie pytany,
  - b) odpytywanie z krótszych partii materiału,
  - c) ograniczenie wymagań w wypowiedzianiu się ucznia na określony temat do kilku krótkich, prostych zdań,
  - d) prowadzenie rozmówek na tematy dotyczące uczniów,
  - e) w rozmowie z uczniem wypowiedzianie słów w języku niemieckim powoli, wyraźnie, w razie potrzeby powtarzając,
  - f) formułowanie precyzyjnych pytań, w przypadku niezrozumienia przez ucznia pytania stosowanie: powtórzeń, przeformułowania pytań, parafrazowania,
  - g) pozostawienie uczniowi większej ilości czasu na zastanowienie, liberalne ocenianie płynności wypowiedzi,
  - h) liberalne ocenianie wymowy – drobne błędy w wymowie nie mają wpływu na ocenę,
  - i) przy ocenianiu wypowiedzi ustnych punkt ciężkości położony jest na spełnienie celu komunikacyjnego wypowiedzi,
  - j) jeżeli odpytywanie ucznia na środku sali jest dla ucznia sytuacją stresującą, wówczas uczeń może być odpytywany w ławce
5. Prace pisemne:

a) liberalne ocenianie prac pisemnych:

- ✓ w pracach pisemnych ocenie nie podlegają błędy językowe niezakłócające komunikacji (np. interpunkcja rodzajniki, mała/duża litera, gubienie drobnych elementów graficznych, pojedynczych liter, przestawianie liter – jeżeli wyraz pozostaje zrozumiały i/lub w/w błędy nie zmieniają jego znaczenia),
- ✓ złagodzenie kryteriów oceny prawidłowości i bogactwa struktur leksykalno-gramatycznych,
- ✓ ocenie nie podlega strona graficzna prac

b) stwarzanie uczniowi zamiennie następujących warunków uwzględniających jego możliwości i potrzeby edukacyjne:

- ✓ dłuższy czas pisania prac pisemnych,
- ✓ łatwiejsze zadania,
- ✓ ograniczenie ilości zadań

c) pomoc nauczyciela w postaci: kontrolowania stopnia zrozumienia samodzielnie

przeczytanych przez ucznia poleceń i w razie potrzeby ich wyjaśniania, stosowanie pytań naprowadzających, podawanie przykładów

6. Prezentacja leksyki:

α) w fazie prezentacji leksyki zwolnienie tempa wypowiedzianych słów i zwrotów,
a

nawet wypowiedzianie ich przesadnie poprawnie,

β) objaśnianie nowych wyrazów za pomocą polskiego odpowiednika, w formie

opisowej, graficznej, podania synonimu, antonimu, obrazka, tworzenia związku z nowym wyrazem,

γ) w celu ułatwienia zapamiętania przez ucznia prawidłowej pisowni nowych słów

stosowanie wyobrażenia wyrazu, literowanie, pisanie palcem na ławce, pisanie ze

zróznicowaniem kolorystycznym liter

7. Nauczanie gramatyki:

a) wprowadzanie nowego materiału gramatycznego w postaci graficznej: za pomocą wykresów, tabeli, rysunków,

a) podczas prezentacji materiału zestawianie zjawisk gramatycznych języka polskiego ze zjawiskami gramatycznymi charakterystycznymi dla języka obcego

7. Rozumienie tekstu słuchanego:

- α) pomoc nauczyciela przy wykonywaniu zadań sprawdzających rozumienie ze słuchu np. za pomocą gestów, mimiki, pytań naprowadzających, objaśniania znaczenia trudniejszych wyrazów, powtarzania kluczowych słów i informacji,
  - β) rozumienie tekstu słuchanego przez uczniów o spe nie jest umiejętnością językową obligatoryjnie podlegającą ocenie
8. Rozumienie tekstu czytanego:
- a) wydłużenie czasu potrzebnego do wykonania zadań sprawdzających rozumienie tekstu czytanego,
  - b) pytania do tekstów czytanych mają obniżony stopień trudności: sprawdzają przede wszystkim globalne zrozumienie przez ucznia tekstu (głównej myśli tekstu) oraz selektywne rozumienie kluczowych informacji, nie sprawdzają detalicznego rozumienia tekstu czytanego,
  - c) pomoc nauczyciela: objaśnianie trudniejszych słów i struktur gramatyczno-leksykalnych, pytania naprowadzające, odwoływanie się do wiedzy językowej ucznia.
- .
9. Wymowa:
- a) odpytywanie z głośnego czytania tekstów w j. niemieckim po uprzednim przygotowaniu się ucznia,
  - b) liberalne ocenianie wymowy
10. Zapewnienie życzliwej atmosfery na lekcji, stosowanie częstych pochwał, zachęty i pozytywnego wzmocnienia, niestwarzanie sytuacji stresowych.
11. Ocenianie za wiedzę i wysiłek włożony w opanowanie języka, położenie większego nacisku na wypowiedzi ustne.

II. Dostosowanie wymagań edukacyjnych z języka niemieckiego do potrzeb edukacyjnych uczniów wybitnie uzdolnionych.

1. Wspieranie kreatywności i samodzielności ucznia we wszystkich obszarach nauczania języka niemieckiego.
2. Sprawdzanie wiadomości z dużego zakresu materiału, w tym kontrola kilku umiejętności językowych jednocześnie.
3. Wyższy stopień trudności zadań, zadania dodatkowe – „bonusowe”.

4. Wymagana jest większa precyzja wypowiedzi, w tym jednoczesna analiza globalna i selektywna tekstów słuchanych i czytanych.
5. Oczekiwana wyższa niż przeciętna sprawności fonetyczna (wymowa) poprzez samodzielne ćwiczenia na bazie tekstów ze słuchu.
6. Wspieranie ucznia w wyszukiwaniu dodatkowych źródeł wiedzy i umiejętności efektywnego korzystania z nich.
7. Samodzielne poszerzanie słownictwa poprzez dodatkową lekturę czasopism i niemieckojęzycznych artykułów internetowych.
8. Przygotowywanie dla ucznia zadań nietypowych, wymagających większej kreatywności i wiedzy gramatycznej.
9. Postawienie wraz z uczniem indywidualizacji celów z zastosowaniem metody „tutoringu”.
10. Zachęcanie do pracy pozalekcyjnej i pozaszkolnej, tzn. konkursy, olimpiady, projekty itp., ale również pomoc kolegom o mniejszych możliwościach intelektualnych.
11. Zaangażowanie ucznia w tworzeniu pomocy dydaktycznych, a także sporadyczne i fragmentaryczne prowadzenie zajęć lekcyjnych pod nadzorem nauczyciela (pozycja lidera).
12. Otwartość na inicjatywy i pomysły ucznia.

III. Dostosowanie warunków lekcji i wymagań edukacyjnych do potrzeb edukacyjnych uczniów niedosłyszających:

1. Zapewnienie dobrego oświetlenia klasy oraz miejsca dla słabosłyszającego ucznia w pierwszej ławce.
2. Nauczyciel mówiąc do całej klasy, powinien stać w pobliżu ucznia zwrócony twarzą w jego stronę, aby uczeń mógł odczytywać mowę ust nauczyciela.
3. Wyraźne mówienie do ucznia używając normalnego głosu i intonacji, unikanie gwałtownych ruchów głową czy nadmiernej gestykulacji.
4. Zadbanie o spokój i ciszę w klasie, eliminowanie zbędnego hałasu, który utrudnia uczniowi rozumienie poleceń nauczyciela i wypowiedzi innych uczniów, powoduje też większe zmęczenie.
5. Upewnienie się przez nauczyciela, czy polecenia kierowane do całej klasy są właściwie rozumiane przez dziecko niedosłyszające. W przypadku trudności zapewnienie mu dodatkowych wyjaśnień, sformułowanie inaczej polecenia, używając prostego, znanego uczniowi słownictwa.

6. Uwzględnienie wolnego tempa pracy ucznia niedosłyszącego, które spowodowane jest tym, że uczeń z wadą słuchu ma trudności z równoczesnym wykonywaniem kilku czynności w tym samym czasie, nie jest w stanie słuchać nauczyciela - co wymaga obserwacji jego twarzy - jednocześnie otworzyć książkę na odpowiedniej stronie i odnaleźć wskazane ćwiczenie.
7. Zapewnienie uczniowi niedosłyszącemu pomocy innego ucznia - powinien siedzieć w ławce ze zdolnym uczniem, zrównoważonym emocjonalnie, który chętnie dodatkowo będzie pomagał mu np. szybciej otworzy książkę, wskaże ćwiczenie, pozwoli przepisać notatkę z zeszytu itp.
8. W czasie lekcji wskazane jest używanie jak najczęściej pomocy wizualnych i tablicy, m.in. zapisanie nowego tematu, nowych i ważniejszych słów.
9. Aktywizowanie ucznia do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań, aby zmobilizować go do lepszej koncentracji uwagi i ułatwić mu lepsze zrozumienie tematu.
10. Przy odpowiedziach ustnych i pracach pisemnych wydłużenie czasu na odpowiedź, wykonanie zadań, zmniejszenie ilości zadań do wykonania.
11. Uczeń niedosłyszący jest w stanie opanować konieczne i podstawowe wiadomości zawarte w programie nauczania, ale wymaga to od niego znacznie więcej czasu i wkładu pracy w porównaniu z uczniem słyszącym. Przy ocenie osiągnięć ucznia z wadą słuchu należy szczególnie doceniać własną aktywność i wkład pracy ucznia, a także jego stosunek do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność).